

La candidatura olímpica de Berlín per al 2000 té cada cop més detractors

La megalomania col·lectiva

Els polítics berlinesos volen aprofitar els Jocs Olímpics de l'any 2000 com a "motor" per a desenvolupar la ciutat, però la candidatura ja ha tingut un seguit de contratemps. Ara els experts demostren que l'espectacle arrasaria la capital com una piconadora.

Per a l'any 2000, el batlle Eberhard Diepgen profetitzava el paradís: aire net, parcs verds i trànsit fluid, habitatges assequibles i feina per a tothom. Un Berlín exuberant. Ni el trastorn de les finances estatals o la davallada de l'economia alemanya, ni el caos a la capital o els milers de milions que manquen per aixecar l'Est, res no enterboleix les seves visions. Diepgen confia simplement en la seva fórmula màgica, Olimpíada 2000, i amb això ho adoba tot.

"Amb l'Olimpíada", el senador pel Desenvolupament de la Ciutat, Volker Hassemer (del CDU), vol "construir Berlín" només en set anys, i el senador d'Economia, Norbert Meisner (de la SPD), vol "liquidar les càrregues del mur". I amb ells, els amos de restaurants, els taxistes, els sindicats de la construcció i les corporacions industrials somien negocis resplendents a la megalòpoli. La Cambra de la Indústria i el Comerç ha manat amb optimisme: "L'economia per a l'Olimpíada".

Pel gran objectiu, Berlín ho torna a donar tot. Cinc mesos abans que el COI en decideixi l'adjudicació, el món ha de saber que la capital alemanya està disposada a fer els Jocs. Als delegats del COI que aquests dies comproven si la ciutat és apta per a l'Olimpíada, els en fan una presentació perfilada fins en el disseny dels cabarets.

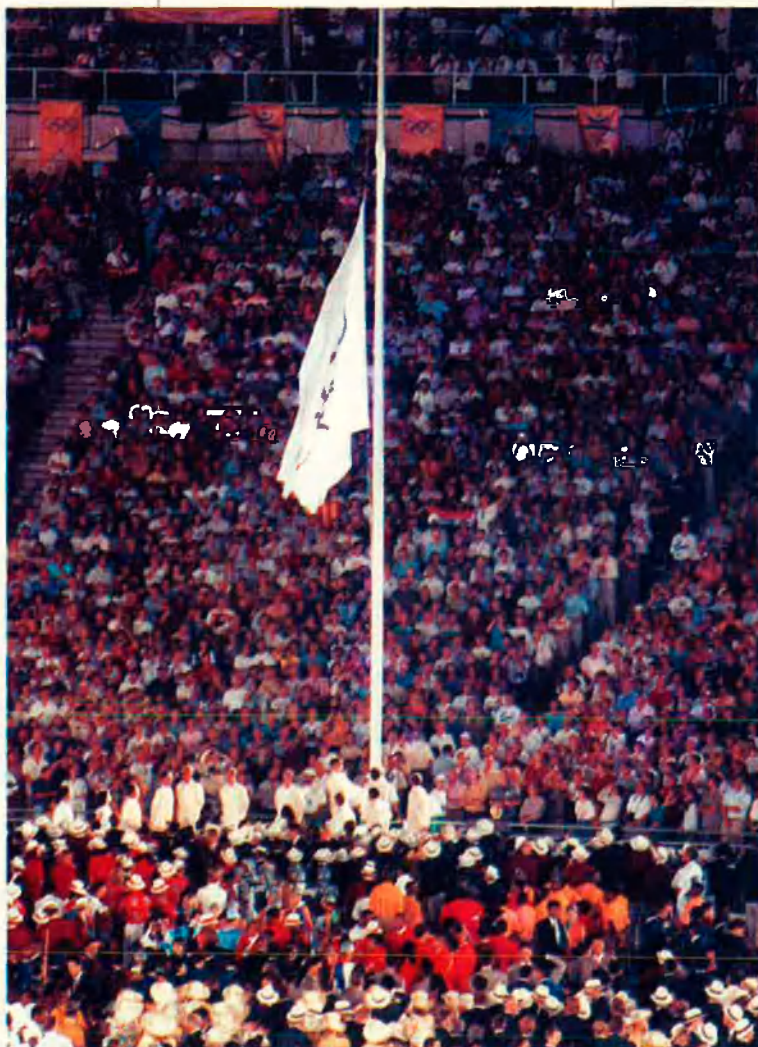
"Estem en favor de Berlín", crida amb joia Harald Juhnke en un compacte, acompanyat de tenors i contralts d'anomenada, com ara l'estrella dels *teenagers*, David Hasselhoff, o l'esposa del batlle, Monika Diepgen, que formen el "gran cor de Berlín". Els petits, Diepgen els posa rere la fita de les celebracions esportives: "Els nens han obert el camí per a les Olimpíades".

Però el dictat de joia és ignorat per la "Coordinadora Antiolimpíada Berlinesa", integrada per PDS, Joventuts Socialistes, Lliga 90/Verds i iniciatives ciutadanes, que va sumar 10.000 persones en la manifestació "sonora, però pacífica" de l'altre diumenge. Encara més clars van ser els militants contra els Jocs amb pancartes ("Matem l'ós berlinès") i fulls volants ("Inflam els morros dels potentats"). El govern hi veu la "intimidació a una criminalitat greu que atempta contra la gent".

Després de dos assalts amb incendi als Supermercats Hertie, espònsor olímpic, la policia berlinesa va considerar que la visita dels experts del COI fóra "el punt essencial de l'atac".

El 1987, quan els berlinesos van proposar la seva candidatura, no s'imaginaven que aconseguir els Jocs del 2000 representaria tants esforços. La visió de l'ex-president dels EUA Ronald Reagan, que l'aplec mundial de la joventut obriria el mur durant setze dies, es va convertir llavors en la idea fixa dels polítics del Senat.

Però, quan va caure Honecker, hi havia encara dues Alemanyes, la candidatura propiciava una autonomia, l'ideal d'una política mundial reconciliada a través de l'esport, cosa que garantia els Jocs a Berlín. Però amb la caiguda del mur, la capital alemanya va esdevenir un

La celebració d'uns Jocs Olímpics trasbalsa completament la vida d'una ciutat. En la foto, inauguració dels Jocs de Barcelona.

ARXIU

La candidatura de Berlín haurà de tenir molt en compte l'oposició que s'ha organitzat a la ciutat contra la celebració dels Jocs.

ARXIU

candidat més. Sidney, Pequín, Manchester, Brasília, Milà, Istanbul, fins i tot la Taixkent uzbek, neutralitzaven l'avantatge de Berlín. Només a la metròpoli reunificada no se'n volia adonar ningú.

Ja fa temps que el projecte-mamut Olimpíada 2000 pesa com una maledicció sobre Berlín. L'espectacle esportiu més gran del món, pensat com a punt de partida per a la nova i bella ciutat de Diepgen ("l'Olimpíada porta diners i qualitat de vida"), ja supera aquesta capital en el període preliminar. Intrigues, errors de planificació, càlculs massa optimistes i unes despeses de candidatura de gairebé 250 milions de marcs porten inevitablement al caos.

Si Berlín és elegida el 23 de setembre en el congrés del COI a Montecarlo, la cosa quedarà totalment fora de control. Carregada de problemes difícilment solubles a conseqüència de la reunificació i el trasllat del Parlament i el govern, la capital alemanya encara s'excedeix en el gigantisme que exigeixen els Jocs: edificacions ostentoses en lloc d'habitatges sanejats, plans de circulació dubtoses en lloc d'un urbanisme ecològic, milers de milions per a una breu satisfacció comercial i no per a llocs de treball duradors, presumpció en lloc d'equilibri social: el deliri olímpic.

La resistència creix sobretot als barris que, per voluntat dels polítics, han de ser

garbellats i espuçats en favor del jovent de tot el món. A Prenzlauer Berg, un barri molest per a l'autoritat des dels temps de la RDA, perquè és l'alberg dels inadaptats, ja hi recullen signatures per a una demanda ciutadana. En comptes del "temple gegantí per a l'esport comercial d'alt nivell" de 750 milions de marcs, els contestataris exigeixen instal·lacions esportives per a escolars: en una zona que comprèn la meitat de la barriada, en falten vint.

Hi ha una àmplia aliança d'associacions i iniciatives que s'oposa a la dictadura dels professionals olímpics. Els polítics poden llegir en diversos pamflets els temors dels habitants: que els desallotgin i que els lloguers es disparin. Per a un barri amb aproximadament un 40% de parats, l'Olimpíada no significa cap sort, sinó una condemna.

La fal·lera berlinesa pels Jocs es basa repetidament en les experiències positives de les Olimpíades anteriors. La del 1972 va transformar l'adormida capital de províncies de Munic en una ciutat universal. El 1984, Los Angeles en va treure profit. I l'any passat, a Barcelona, es va demostrar que aquest gran esdeveniment promou la modernització de l'urbanisme i de la xarxa viària.

Però a Berlín és diferent, els milions s'hi han invertit sense pensar en problemes. D'ençà del canvi, la capital creix i

ja hi manquen 100.000 habitatges. Els lloguers s'han apujat un terç. I amb la construcció del barri governamental, com preveu el pla de trasllat del govern Kohl, hi ha amenaça de col·lapse circulatori.

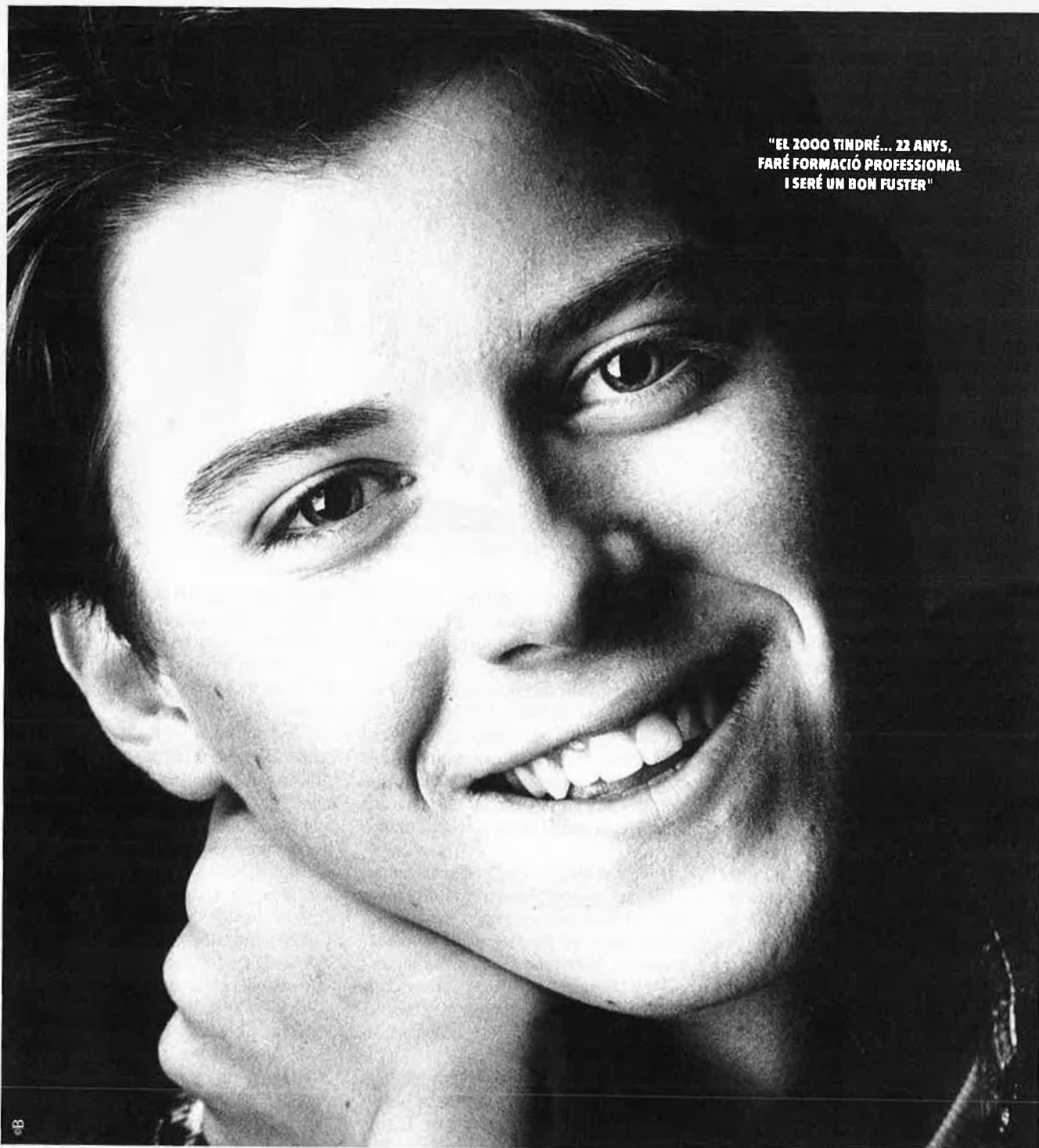
A fi de tranquil·litzar els berlinesos, el batlle Diepgen sempre ha repetit que el gran pavelló olímpic "no costaria ni un marc" al municipi. Amb tot, al 1991 ja el van assabentar que el finançament privat no ha funcionat enlloc del món. El risc de capital addicional, és a dir, de qualsevol alça, va a càrrec de la ciutat, així com els costos de la nova xarxa viària. Cal construir una nova estació de metro, calculada en 150 milions de marcs, però que podria costar-ne el doble.

Per a l'"Olympia-Express", el ferrocarril d'alta velocitat, es calculen 320 milions de marcs per a la construcció dels trens, més 150 milions per a vies i estacions. Després de jugar amb quaranta variants d'estalvi, les empreses assessores fan constar que l'única manera d'abaratir-ho seria de renunciar a certs trams.

Les mesures de seguretat que exigeixen els senyors del COI també són impagables. Caldria voltar tot el recorregut de tanques i càmeres, eixamplar les andanes amb cinc estacions i barrar vuit carrers. Com que no hi ha cap pla d'utilització post-olímpica ni pressupostos fiables, el sumptuós tren ha estat criticat com "un

GENERALITAT DE CATALUNYA

"EL 2000 TINDRÉ... 22 ANYS,
FARÉ FORMACIÓ PROFESSIONAL
I SERÉ UN BON FUSTER"

En arribar el 2000 volem que Catalunya disposi de gent ben preparada.

Volem que la nostra gent, per qualificació professional i per productivitat, estigui capacitada per competir en igualtat de condicions amb els països capdavanters d'Europa.

Per aquesta raó fa ja uns anys que la Generalitat desenvolupa un creixent esforç per facilitar cursos de formació ocupacional, tant als desocupats com als que tenen un lloc de treball.

Només en els darrers dos anys 163.000 persones han participat en 11.478 cursos de diferents especialitats, amb una inversió de 27.000 milions de pessetes. Cal que treballem pel 2000, des d'ara. Per això, la Generalitat continuarà utilitzant la formació ocupacional com un important instrument per al foment de l'ocupació i per a la lluita contra l'atur; així com per a la inserció laboral dels col·lectius amb especials dificultats per incorporar-se al mercat laboral.

TREBALLEM PEL
2000
DES D'ARA.

Berlín va ser seu olímpica l'any 1936, amb Hitler com a cap d'estat.

AHXIU

producte rebutjable sense beneficis per a la ciutat". Els parlamentaris del FDP consideren que, encara que Berlín sigui elegit, "aquest tren no funcionarà mai".

Ignorar i reprimir l'opinió dels experts forma part de la vida quotidiana, tot i que s'han desencadenat un seguit de problemes en moltes de les instal·lacions olímpiques previstes, en relació amb la seva capacitat real, amb la manca d'inversors i també amb el desfigurament de l'entorn. La majoria d'instal·lacions esportives es podrien fer de nou en nou, però hauria de ser en barris populosos i això significa, inevitablement, l'explosió de les despeses. L'arrogància és palpable.

Per calmar els ànims, els urbanistes remetent al seu projecte de sanejament de l'antiga zona industrial envoltada pel llac berlinès de Rummelsburg. En aquesta petita península, "un dels llocs més bruts d'Europa" al parer dels experts, s'han d'aixecar la vila olímpica, parcs i establiments. Tota la "ciutat aquàtica" costarà entre 5.000 i 8.000 milions de marcs.

No obstant això, el planejat oasi d'exhi-

Diners i bon humor

Els nobles, industrials i diplomàtics emetran la seva decisió el 23 de setembre en un ambient apropiat. Els 91 membres del COI donaran a conèixer a Montecarlo, al principat monegasc de Rainier III, quina serà la seu dels Jocs Olímpics de l'any 2000.

Aquest selecte cercle decidirà tot sol, com des de fa cent anys, el lloc de l'espectacle multimilionari: totes les sol·licituds de les federacions esportives de tenir dret a intervenir-hi han estat denegades. Amb cada votació eliminen un candidat, fins que una ciutat té la majoria absoluta. Se suposa que primer tocarà a Istanbul, a Manchester i a Brasília. La decisió recaurà entre Sidney, Pequín i Berlín.

Des que l'Olimpíada va esdevenir el gran negoci, només compten dos criteris: ¿Quina ciutat promet els guanys màxims? ¿Qui ofereix als 84 cavallers i 7 dames del COI el programa més entretingut?

La Xina mira de captar-se simpaties amb tot el poder de l'estat de comandament socialista. A Pequín, els inspectors del COI només són conduïts per carrers amb el pas barrat; i han promès al Museu Olímpic de Lausana un guerrer de l'exèrcit de Xian en terra cuita, de 2.200 anys

d'antiguitat i valorat en uns 7.000 milions de pessetes, com a obra cedida per a l'exposició permanent.

L'orientació de la Xina vers l'economia de mercat contrapesa les consideracions polítiques contra el règim comunista. Aquest imperi gegantí significa un mercat per al segle vinent: l'Olimpíada en facilitaria l'accés als esponsors.

Sidney, la ciutat favorita, intenta compensar els inconvenients econòmics omplint d'atencions els senyors electors. Els visitants del COI han estat convidats a xalar i menjar bé en un campament d'una illa del davant. L'australià Kevan Gosper, vice-president del COI, ja tenia preparada la candidatura des de molt de temps: ell va ajudar el president, Juan Antonio Samaranch, a aconseguir els Jocs per a la seva ciutat nadiua, Barcelona. En canvi, ara Gosper pot comptar que serà correspost.

Així i tot, la recessió econòmica i els escassos 17 milions d'habitants del cinquè continent, no el fan gaire atractiu per als esponsors. D'altra banda, a Sidney, els Jocs no es farien fins a la fi de setembre, a causa del monso, quan ja ha començat la lliga de futbol americà als EUA, i les televisions nord-americanes estan menys

interessades pels drets de retransmissió.

Podent celebrar-los abans, doncs, Berlín es refia de les cadenes nord-americanes, els grans financers olímpics que van pagar 650 milions de dòlars entre els Jocs d'estiu i d'hivern del 92. A més, segons preveuen els berlinesos, els esponsors de la mateixa ciutat ja aconseguirien a Europa 600 milions de telespectadors a les hores de màxima audiència.

Els berlinesos tampoc no estalvien esforços per a afalagar el COI. A fi d'evitar el vent contrari, han invertit 50 milions de marcs en uns canals que compleixin les normes olímpiques per a les proves de rem al llac de Templin, on encara instal·laran fixacions de vores i pontons que costen 70 milions més de marcs, que s'han de desmuntar després dels Jocs, i això també és molt car.

La insolent candidatura alemanya s'encoratja amb càlculs abstrusos: amb una mitjana d'edat de 69,4 anys, per a molts jubilats del COI el viatge a Sidney o a Pequín es fa massa pesat. Les esposes no "s'avindrien" a fer les 23 hores de vol fins a Austràlia, han comunicat els sabers del Comitè Olímpic Berlinès.

©Der Spiegel
Trad.: C. G.

bició serà regat de verins per totes bandes. Les comprovacions pericials han palesat que al llac hi ha una capa de fang de quatre metres de gruix. L'arsènic, el plom o el mercuri superen deu vegades els límits permesos; el cadmi, divuit vegades. El màner olímpic Friedrich Wilhelm Schulze certifica en un informe que, viure a les vores d'aquesta claveguera, "tant per als esportistes com per als ciutadans, no és acceptable; no es pot demanar, ni admet justificació".

Amb aquesta pobra estratègia, encara ho fan més fàcil per als rivals de la banda de l'esquerra, que, o bé donen un premi de deu quilos de l·laminadures per al contraprojecte "Esport popular en comptes de màfia olímpica", o bé fan arribar al domicili privat dels senyors del COI un casset de vídeo que contraresta la pel·lícula oficial de la candidatura, una propaganda milionària. De vegades també n'hi ha prou amb un llençol amb l'anticonsigna: "NOlympics".

Tal com desitgen els contraris, el govern de Berlín respon d'allò més nerviosament a les burxades. Tan aviat com la política i la justícia retreuen un pretext legal, el reconcentrat poder estatal lluita en favor de l'Olimpíada. Tres joves que van trencar vidres o van obturar amb cola d'impacte els panys de les portes de 29 filials de l'espònsor olímpic Berliner Bank van estar gairebé dues setmanes en arrest preventiu abans de ser jutjats: els van imposar penes per a menors amb multa.

A fi de treure d'un balcó una pancarta amb el lema "Atac als prelats olímpics" (que s'ha repetit en les manifestacions que hi ha hagut durant les visites dels inspectors del COI), dos centenars de policies han assaltat un edifici i han detingut 13 veïns. Entretant, canons d'aigua i tancs d'intimidació asseguren el carrer.

A més, els berlinesos manifesten que el contracte que se signaria, en cas de sortir elegits, comporta molts deures i pocs drets. El contracte lleoní ("Els Jocs Olímpics són propietat exclusiva del COI") convertiria la capital, durant els dies dels Jocs, en una zona extraterritorial on el president del COI, Joan Antoni Samaranch, pot manar i cobrar.

D'altra banda, els empresaris olímpics, com ara Samaranch, no els convenç només la perspectiva de "celebrar una gran festa en un clima de tolerància", com diu Helmut Kohl. Els dubtes creixents dins del COI sobre la potencialitat econòmica d'un país que havia estat al capdavant de la indústria, volen esvaïr-los amb un

Samaranch estudia atentament totes les candidatures olímpiques per al 2000. RAFA GIL

lobby internacional. Un document secret sobre l'estratègia a seguir apunta arguments per a convèncer els membres del COI que "Alemanya, de fet, es pot permetre els Jocs" i que "econòmicament, continua estant en una situació relativament més bona, com sempre".

Els polítics esperen que l'humor dels alemanys canviï, si Berlín resulta elegida. Però, actualment una majoria de dos terços es declara contra la subvenció estatal als festivals de Diepgen de l'any 2000 (vegeu enquesta).

Sense els milions de Bonn, això també ho sap Diepgen, no es pot fer l'Olimpíada a Berlín. Segons que ha calculat un alt funcionari del Senat, s'hi haurien d'invertir un total d'uns 14.000 milions de marcs. Diepgen ja ha hagut de fer les primeres correccions: si l'economia no acompanya, "hem de tornar a reflexionar sobre el plantejament financer".

Però amb això no està fet tot. L'intent de presentar al món "amb l'inici del segle, la nova Alemanya: democràtica, unificada, modesta, simpàtica" està condemnat al fracàs.

Perquè l'escepticisme també creix en altres partits. La coalició del SPD ja fa mesos que es guarda de manifestar res en favor dels Jocs. El polític Hahn, del FDP, se sorprèn que el batlle de Berlín encara "ho aposti tot" en l'Olimpíada.

Diepgen no té cap intenció de renunciar a la costosa candidatura, com han fet les ciutats de Taixkent i de Milà. Però és que només així es podria salvar almenys una part dels 250 milions de marcs que, si no, al vespre del 23 de setembre, s'hauran perdut per sempre.

©Der Spiegel
Trad.: Carme Gala

La manifestació contra la candidatura de Berlín del passat 18 d'abril va reunir més de 10.000 persones i va acabar amb alguns enfrontaments. ARXIU